

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Також в значній мірі несееніональність може бути голосування на індивідуальних кандидатах, замість на нумеровані партійні листи. Якщо «реформатори» змагаються до створення в будучому соїмі великих партій і усунення дрібних політичних груп, то треба саме за всяку ціну змагати до вдержання партійних (нумерованих) лист, а не до індивідуалізації кандидатів. Бо при індивідуальних кандидатурах при політичному недорозвитку подільського громадянства все першество матиме кричун, безвідповідальний демагог а не людина праці і знання, яку можна переперти на нумеровані листі і тим спо-

254. czasa, "Dilo" Pr. 319/26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść arkusza umieszczanego w czasopiśmie "Dilo" Nr. 143 (10825) z dnia 7. lipca 1926 roku pod tytułem: 1) "Polityczne wieści w Radachowcu" między słowami: u kraju, a słowami: zi słony, 2) "Hromadskstwo i acy- teistwo" a) między słowami: żyty, a słowami: narodowy, b) między słowami: hity, a słowami: odywyt, c) między słowami: bo- lożyty, a słowami: Ne zwazajacy, d) między słowami: perewyskaj, a słowami: derzwaw, 3) "Żyty z Wołyni" a) między słowami: Warszawa, a słowami: radio, b) między słowami: poweruły, a słowami: Wojewoda, c) między słowami: wraził, a słowami: Ot tak= sawiera ad 1) i 3) zna-

лаз. Тим 12 липня п. р. дає представлення в Переросі. Того самого дня відбувається аматорська вистава в Чушнівці, заходом місцевих членів читальні. Кожної вечір і свята (де один з видівихих фі) і урядовим по читальні з рефератом на господарські теми і на постраху. Для 21. червня п. р. відправлено в Надзирній лаванду за нових українських борців при співучасті о. сов. Івана Липиша, місцевого парох, при чому зібрано кинути в сумі 425/31 зол. виставою на виставі до Львова. До той збори призначено 27-48 зол. Мисливий катехиз о. Антін Пеленський згуртував школу молодих охочих, до контролю радо користає з дитячої бібліотеки. Великі заслуги в справі над дитячими мають пані Марта Заліщицька і Марія Гаско-кова, котрі кожної неділі і свята утять спілку і приготування до аматорських вистав. Небажком отворилися в Надзирній закорона для передшкільних дітей. Селені задоволені правдою філії „Просвіта“ і радо виступають у член читальні і Гол. Тов-а у Львові. Вони і записують у себе кооператив, як ось Стрибко і Надзирній. Новий виді читальні „Просвіта“ в Надзирній для залучення, що вона буде лєршою в повіті. Дай Боже, щоб всі наші читальні пробудилися з долого сну і пошли за визнанням філії „Просвіта“ в Надзирній.

Як це назвати?

Для 26. червня п. р. відбулися загальні збори Пенсійного Інституту Українських Пр. ватих Службовиків у Львові. Коротку замітку про ті збори помістили ми щойно в числі „Діла“ з датою 1. липня 1926 р.

В іншій замітці про збори було між іншим і таке місце: „Визначили член тєлєрешкої соціалістично-радикальної партії, адвокат з Богородчан д-р Осип Когут зарекував на претєсї Інституту до якого, як з'ясувалося в той спосіб, що він до Товариства по польській відповів писмо, в якому ні більше ні менше, а просив тільки, щоб Товариство взяло його в оборону перед напастями української ієлєрешкої. Таке поведіння з'ясувалося смертельним для з'ясування незрозуміле. З'ясувалося, що радикальна партія зацікавила цю справу, та сподівалося, що вона з таким своїм членом відповість вступити.“

У відповідь на те, появилася в 27. числі „Громадського Голосу“, органу соціалістично-радикальної партії, з дати 10. липня 1926 р. ця стаття під назвою „Мова правди і брехні“. Авторі статті твердять, що „Діло“ не любить правди, а брехню.

Доказом цього — пишуть вони до нас — нова напасть на одного з членів УСРП, — як тов. д-р О. Когут. Воно дуже похвалює надрукувало відомку, що бунтівно у. О. Когут писав писма й рекурси проти Пенсійного Інституту по польській. Ще й висловлює невістий, що УСРП потягне його до відкличальності. Але тут викликається, що „Діло“ шукає горючою за брехню і кождо думку з берега уважає доброю в боротьбі з соціалістично-радикальним рухом. Щоби викласти ту клеветницьку лєршу, що її розвели в останній час в українській пресі в політичній боротьбі „модерні“ журналісти і щоби раз поставити їх на належне місце, тов. О. Когут у нас зазав Головного Секретаріату, щоби він дав йому відповідь у ті справі, відповів так:

„Сьогодні, а противля увазі в „Діло“ про мене і піддержку шкідливою нос висвітлення, переслав до Головного Секретаріату згра. Рішучою сказавши у п. Петра Жуківського, котрого в Богородчан з'ясував ефективний 100 доларів, як приналежність редакції „Діла“, коли вона дасть доказ на віднесений проти мене заміт.“

Рішучою одначе жадно, щоби редакція „Діла“ зложила в треті руки таку саму кинути, котра приналеж мені на власність, чим я докажу:

1) Що мій рекурс писаний в українській мові.

2) Що писмо Пенсійного Інституту до старости в Богородчан, щоби старості писмо до носі калєвєрї пошлю — писане в польській мові.

3) Що я вказав нікого писма не висказав в польській мові.“

Паніш на писмо д-ра Д. Когута, соц. одважливий орган додда до його таку замітку:

„Кожі редакції „Діла“, що так сміло напасте членів УСРП, П. відмовитися дати нашому товариству свій доказ правди — тоді знаде на неї обурення і обмерзіння ще тої часної частини українського громадянства, яке з таким жорстоким боротьбою брєжє і підлий нахилими не хоча жати його спільного“.

Душасмо, що всі тіх дитячі досить. А тепер приступимо до самої річі.

Перше за все стверджуємо, що те, що було написане в жанду мєтї з загальних зборів Пенсійного Інституту про д-ра О. Когута, не є ніякою видумкою. З газетерського обов'язку завітуювали ми тільки те, що чули на зборах і чути це не тільки ми, а всі там присутні. Отже мусимо не чуті і ті члєни радикальної партії, що брали участь у зборах. Вони мусимо інтересуватися тим і секретаріат соц.-радикальної партії, коли ми вказали за дошляе звернутися до д-ра Когута за висвітленням цієї перед тим, як ми доносили в „Діло“ дитячу замітку. Це видно і з цитованої вище статті „Гро-

мадського Голосу“. Про заходи Секретаріату ми доносили приналежно і зазначаючи це в доповненні до замітки про д-ра О. Когута. Ця справа заборона не тільки на, але й соц.-радикальну партію, коли вона вказала її висвітлювати.

Річ тільки в тому, що радикальна партія обмежилася виключно до самих висновків д-ра О. Когута, а не висновки цілої справи і в Пенсійному Інституті.

Заневаженим в нашій газеті те, що стало відомим цілому зборі і що викликало на зборах загальне обурення, як шкідливо не потрібна „горючо“ шукати за мовою „видумкою“ чи „брєжє“, бо мали переконання, що те, що відчитується з акту, було правдою. Навіть думають радикали.

Та приймаємося тепер до самої відповіди д-ра О. Когута. Д-р Когут, замість спростувати те, що поминалося в „Діло“, затїм шукє історію. Він чомусь приймає до цілої справи як сотню доларів.

Такі засоби оборони своєї чєсти при допомозі доларових „аргументів“, навіть у формі закладу, для нас не аргументи і нас не практикують. Та й вказали не чуovali ми, щоби був такий з'ясуваний оборони своєї чєсти. Нам не усядишася такий легкий зарібок і ми його відкидаємо, бо суть справи не в сто доларів, а в чєсти людини і громадянина. І якщо та чєсть несправедливо порушена, то ми все готові стати в її обороні без доларової допомоги в доказуванні, хто має рацію.

Та в даному випадку наша редакція не має що доказувати, бо вона передала те, що було на зборах. Доказувати повинні ті, що проголосили цю справу на зборах. Одначе до них д-р О. Когут чомусь за доказом не звертається.

Не викликає наша редакція і ніяких доказів від д-ра О. Когута на те, що його рекурс був писаний по українськи, бо в дитячій замітці „Діла“ про рекурс не було ні слова згадки. Не зачіпали ми в замітці справу перекладу Інституту і тому не потрібно на це тек ніякого доказу. Наша річ твердження д-ра О. Когута, що він нікого писма у польській мові не висказав.

Цє правда, що д-р Когут, як про це нас переконує нижче друкований акт, нікого писма в польській мові не висказав, бо висказав його старості. Правда також те, що старості висказав до Товариства писмо не писане рукою д-ра О. Когута і не писане адвокатською машинною, а висказав затє писмо, записане в формі протоколу, списаного з д-ром О. Когут і під його диктант у польській мові та підписане власноручно.

Ось воно:

ПРОТОКОЛ

zrealiz. w Starostwie w Bohorodczanach dnia 17. kwietnia 1926 z D-tem Osymem Kuchtem, adwokatem w Bohorodczanach, w sprawie wniesionego rekursu od wymiaru opłaty za ubezpieczenie pensyjnie Michala Semianowa. Stale zawiadywany Dr. Osym Kuchtem, który po przedstawienu mu treści rekursu Województwa Stanisławowskiego z dnia 11. lutego 1926 i 2011/20 i sprawozdania Instytutu Pensyjnego ukraińskijskich prawników uzuradników we Lwowie z dnia 16/12 1925 i 1204/25 oraz załączników tegoż sprawozdania zeznał: rekurs wniesiony przeciw orzeczeniu Pensyjnego Instytutu ukraińskijskiego podtrzymał w zupełności.

Twierdzenie odpowiedzi tego Instytutu, jakoby ja sam zapisał policyj państwowej, przy zgodności zprawdzenia przez nią stosunków służbowych w mojej kancelarii naprowadzone w policyjnym doniesieniu warunki jest świadome przez ten Instytut zmniejszeniem, gdyż, jak świadczy „Potwierdzenie“ Policyj Państwowej, które do aktów dołączam, warunki te wniesioności mojej zapisał chwilowo zajęty u mnie p. Łabij, który stosunki służbowego p. Semianowa zupełnie nie znał. Powinien on był prosić danego posterunkowego, ażeby się po autorytatywne informacje zwrócił do mnie samego, czego tenże posterunkowy nie uczynił.

Wobec tego jedynie młarodajne są dla orzeczenia sprawy zaprowadnia moje własne, jak również p. Semianowa, którego oświadczenie w tej sprawie, sądownie legalizowane, znajduje się w aktach sprawy. Otóż p. Semianow jest u mnie nieistalnym dzierżownym zarobkownikiem, płatnym po 2 zł. dziennie. Taki stosunek umówionym został po wakacjach w roku 1925 — przed tym sławem p. Semianow pomagał w kancelarii wedle potrzeby i okoliczności, albowiem formalnie otworzył swoją kancelarię dopiero 28. lutego 1925, a jako zupełnie nowy adwokat, dotychczas w powiecie nieistalany, nie miałem jeszcze możliwości ocenić warunków nawet własnej egzystencji. Dodając, że pod naprowadzonymi w odpowiedzi Instytutu liczbami (z 1. ust. z 10/10 1921 Dr. U. R. p. Nr. 50 poz. 370) nie istnieje żadna ustawa, traktująca o niniejszym przedmiocie.

Na podstawie tedy moich oświadczeń, raportów dołączonych do sprawy dokumentami, uprzedzając o zwołaniu mnie od natreciwa ukraińskijskiego Instytutu Pensyjnego — Semianow nie jest ubezwłasnowolniony w Zakładzie Policyjnym dla funkcjonariuszy we Lwowie. Na tem protokół zakończono. — Sprawa: Radca, adiunkt kanc. Łabij, kanc. klasyczny podpis d-ра О. Когута.

З'ясувавши д-ра О. Когута і з цитованої статті „Громадського Голосу“ виходить, що вся істота справи виключно в тому,

чи писав д-р О. Когут писма по польськи, чи ні. Отже не писав, а диктував протокол. Та річ не в тому, чи писав сам, чи хто інший. Річ в тому, що протокол списаний по польськи і до того ж протест проти „патєства“ української Інституті, яка все такі мусила допускати того „п брєжє“ примусово на основі повсяклого закону. Мусимо ствердити, що в даному випадку і д-р Когут і партія навмисне перорочують другу дуже важку справу, а саме відносини д-ра О. Когута, як заборона, до своїх службових на тіх і об'єктивних, до того ж й в українській установі. І д-р О. Когут, як соціаліст-радикал і сам секретаріат соціалістично-радикальної партії що справу шкідливо промовляють. Неже вона для них, що з'ясує себе оборонити і заступити свої висловлювання робити і селєн, є такої дугорочної ваги? Неже наша замітка в „Діло“ не виплила з загального та напруженого відношення, а то й ворожнє між хлєбодарями і службовиками?

Тієї справи чомусь радикал-соціаліст не торкається, замість її та мають до того сміливі висувати такі симпатичні риси „соціалізму“ свого впливового члена, як заклад на 100 доларів в обороні чєсти.

Крім того мають вони сміливість писати неспівнітні про те, що який не підімо на цей дивовижний заклад д-ра О. Когута, то від нас відвертяться всі чєсти члєни українського громадянства. На які підстави радикали присвоили собі монополію на кваліфікацію чєстоти ніякого громадянина, не беремося судити. Та пригадаємо їм тільки те, що писав під криптонімом О. К. у їхньому органі та ж члєн їх партії (не важко догадатися який?) в статті: „Націонал-демократичні баснословії“, „Громадський Голос“ ч. 15 з 17. квітня 1926 і „Хто такі націоналістичні демократи?“, „Гром. Голос“ ч. 14 з 10. квітня 1926. В цих статтях провітали клевети, вигадки і брєжє та обманяли номіями усіх, що належать до У. Н. Д. О. Такими засобами боротьби ми ще не покористувалися.

† помертня згадка.

Пам'яті М. п-кїної Олександри Воєвідкової! Для 29. червня п. р. поминала жгтєву боротьбу і відійшла від нас у спокійну вічність Олександра Воєвідкова, вдова по священнику, проживши між нами 66 літ. Поверши великої душі і золотого серця жінка — велика українська спартаківка, найкраща мати, вірська бабка і незримана ідеїна громадянка, заслужила собі своїм вишкочним життям на вишкочу пошану і любов між рішеними собі всім, як і молодими. Хто жин близьке з Бл. пом. дєл мабути не забуде ніколи її патрістичних кличів, що піддержували не одну знепрєну душу, і той неабуде ніколи, чим була Воєвідкова для України. Коли перегадувати уважно всі записки жєртє на наші щєи, а особливо на „Річну Школу“, яка все лєкала близько на її серці, часто найдемо то меншу, то велику кинути записку буквою Н, або великим П улюблених учнів „Міронка і Савченка“. Селєнкі добродїстє зазнала від Бл. п. неодиї українська сім'я з її відважних опадностей, селєнкі разів відмовляла собі найбільше необхідних потреб, не для придбання майна, а для сусуплююго добра. Бл. п. була чи не одиїю з найкраще освічених у своїй віці жінкою, поступова, рішуча, з великим засобом енергії, тактовна, коректна, одиїм словом людиною, якої характером і сильної волі мало рішених найдемо. Тож і не дивиния, що заслужила по собі на щєрї селєнкі і щирий жалє не тільки у рідних, але й у чужих, не тільки рішених ставивши, але і серед найбільших було знане добре серце „людини“. Висловом великої пошани для її великого духа були гарні похорони, на які явилось безчисленне станиславське громадянство. Ще довго по складанні дорогих її останків до землі люде не відходили, бо жалє їм було розстатися з покійною. Бл. покійна лишила по собі пам'яті, яку передавати будуть як зразок матерї, бабки та України. Велике герєніє української Нї обїи по втраті мужа, а відтак улюбленого сина Ярослава, українського отамана, не зломивши у щєи великої жінки запалу для рідної справи. Вона почувала себе гордою, що дала Народові таку велику жєртє. Відійшла від нас невіджажована, розпорошалася з нами по дуже тяжких терєніях фізичних, щоб шлєхотно за селєном сповити свій далшій обоньок, молати у стїи Бога про долю народу, бо і за життя не мала особистих бажань, а тільки велиї мрії, важкі злєжання за свободу, та добро України. Слєж спокійно велика жінко! — спєчєні по тяжких трудах духа і тіла! Земля нехай тобі буде легкою велика Україно! Земля, за котру ти тільки словом і чином переборолася. Ми клонїмо голову у стїи твої могили перед повагою жєстату твого духа і задоволено, що пам'яті про тебе заховаємо вічно. — Станиславська громадянка.

ОПОВІСТКИ.

Пляшковий Театр Галактіона Мін-і Нєлє відїдає з „Вертепом Наших Дінь“:

Надїрїю для 13 і 14. липня.
Дєлєтїя для 15 і 16. липня.
Дору для 17 і 18. липня.

Видіт Тов. „Український Інститут для дїчат в Перемислі“ прийєв на шк. ок. 1926/27 180 учнїв до Інституту за оплатою 80 зол. на місяць. Проглєнє о прийєтї прийєє Упрєвє Інституту (Гатарьська 4) до 23. липня. — М. Дєлєчєр, упрєвє, інст. — 57 1-3

Висвітленє бєлєи посєрєдєчєнєи приїтї при Тов. „Союз Селєнських Сїлєн“ у Львові, Ринок 10/11, приїтає всі українським установам і відпрєчєстєвє, як пошанити, так і коопєративним приїтєвєнієм одиїного українського бєлєи для підїкування праці українським бєлєи. Зарєв мєжємо писати члєни дєлєнєи робїтєнїя такіх фізїонїє: 2-ох сїлєнїє, 1-го злєпєи на науку, сїлєнїє, 4-ох торговельних практикєнтєв, 1-го коопєрє, 2-ох коопєратєв, 1-го крємє, 1-го крємєцького учєнїє, 1-го сїлєнїє, 2-ох прєвєтєних учнїв, 1-го дєлєнїє, 1-го лєснїє, 1-го дїє, 1-ну госпєдєрєню до му. Крім вище наведєнєх поручєно сїлєнїє: коопєратєвєрє з уїчєнєню кооп. школою, що мєжє крім праці з коопєративї вєстї аматорський гуртєк та євєнтєуально з хор. Гарбарє — сїлєнїє лєстє у вирєбї хрємєцьких шє, що нє бє зєргєдувати таїжє гарбєлю. Учєнїєм бєлєи послєдє, що мєжє уїчєнїєм лєстє на сєлє зє малїм аматорським. Злєдєнєнє сєлєи на пошану адресу бєлєи.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ЕМІГРАНТКА з Великої України з лєтї дїтїмї прийємає робїту щїтєи бєлєи. Цїнє дуже нїзькє. Горїшєи Пєвалїєнє ч. 24. А. Дрєбєжєк. — 2-2

ФОРТЕП'ЯНИ, пєніє, фісгармонїє, най-жє новї заєдєлє на сїлєдї, на пєніє цїнє прєдє, купує, нїмє готїєлю. Гєлєвє Пєнєськє 21. Тєл. 35-45. — 27 1-10

МОРЕЛІ (Апрїкєлє) 1-а сєртє вибїрєкї, вєлїкї і нїзькє, вїсєлє в 3 кг. кошикєх оплєчєно за посїлєтєню зол. 17. А. Вєлєкєрєт, єкспєрт євєчєи 3 а і щїєи. — 4-3

МОРЕЛІ ЗАЛІЩИЦЬКІ, посїлає в 3 кг. кошикєх наїлєпшїєи євєчєи фрєнєкє за посїлєтєню 17 зол. Віктор Нєсєбєрєк, Зєлїщїєк. — 39 1-4

САМІТНА, бєлєа, сєрєднїх лїт жїнкє, нєвєжє прєпєсїку з інтєлїгєнтним нїжєчїно 45-55 лїт. Вєлїє, затєчєнїє, нєлєтє прєрєштєню. Згєдєнєнє від „Крєвєи бєлєчїєстє“ до Адмїнїстрєї до 26. лїпєя. — 1-1

СТОЛПЯР з прамїслєвною картою, що покїєчїєнє фєхєво-прамїслєну школу, — згєдєнєнє нєгєлєно і сєрєд євєчєи жїєи інстрєкторєи з сїлєнїєм вєрєстєи, — до Танєчєкєвськєго Нєсїєфє, рєф. прам. шєлє УПТ-нє у Львові, Ринок ч. 10. — 53 1-2

РІСІВНИК з добрим почєрком до копїєнєи старїх рїсункїв — потрїбїєнїє в Нєцїонєлєному Музєєм у Львові, вул. Мєхєнєцькє 42 — зарєв. — 54 1-1

ДЯК-ДІРІГЕНТ, іспїтєвєнїє, з сємїєнє-рєдїєнїєм євєдєуєнїєм і власнєю нїжєчїно бїблїєтєкою, жєнєтїє, шукєє нєгєлєно посєдє дєкє-упрєвєлєтєлє хорє, аєє євєчєлєпєдє відповїдїю посєдє. Лєсємїє згєдєнєнє прєшу сєлєи на адресу: Мїєх. Вєлєшєвєчє, Лєшєи зєвєчєнїє від Крєвєчєнїє. — 35 1-2

ІСПИТОВАНІ ДЯК пошукєє посєдє згєдєнєнє до Адмїнїстрєї для іспїтєвєнїє. — 9 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

ЖАРІВКИ ошадї, як таїжє всієчєи єкєтєрєчєнїєм мєтєрїєлєм, поручєє знєнєя фірм **К. Пєнєжєк**, в нєвєдїєкрїтїм лєсєкє, Львєв, вул. Бєтєвєї 26 (Будїнок прємїєрї), 1906. Цїнє бєзконкурєнєїєнїє. — 9-10

МЕЛЬОДІЯ

ЛьВІВ, Копєрнїєкє 5.

Тєлєфон 8-99.
Наїлєпшїєи сїлєд музїчнїх ін-струмєнтїв і приладєв. — 11

Конкурє

Видїт філії Тов. „Союз Українєн“ у Рєгатїні шукєє нєстєчєлєкє для нє-вєлєкєго Інстїтуту для дїчєт (12 учнїєв) — в прєшїї мїрї зєдєкєчєнїєм жїтєчїєм, аєє такої, що вєлє жєє Інстїтут. Згєдєнєнє до 25. лїпєя п. р. прєсїлєтї на адресу голови філії Марїє Крєвєчєнїєкєї у Рєгатїні. — ВІДІД. — 36 1-3

Ширїть наш часєпис!

Вириманський конкурс краєв. До кінця цього місяця одержать кожда гарна пані в кожній філії Народної Торговлі за оплатою нормальної ціни пакет дитячого конфектного «Агрумліна», що виступає 50 свіжих цитрин. Інформації що до умов і курсу удіє Генеральна Репрезентація в Польщі фірми Агрумліна «Титані», Львів, Різняцька 6. 124761 6-10

Зворушуча дбайливість?

Нижче містимо документ, який є доказом зворушучої дбайливості польської адміністраційно-політичної влади у відношенні до наших вимираючих москвофілів. Документ говорить сам за себе і з нього промовляє ясно жура й гурбота за тих, що біля них профілі безслідно і світова війна і події після неї, особливо ж події на Сході Європи.

Львівське староство, виступаючи так маркантно в обороні москвофілівських тупоумів, що розбивають дльше єдність українського народу, продовжує тільки у відношенні до нашого народу відому москвофілівську лінію вшепольсько-подольських код перед війською. Ця політика скінчилася катастрофою, не давши ні германцям ніяких успіхів. Українська національна ідея стійко, з елементарною силою поширилася в усіх закутках нашого краю, не зважаючи на піддержку москвофілівства властью імущими в царській Росії і в шляхецько-польській Галичині. По війні москвофілівство — можна сказати — вмерло, краші, ідейніші його представники один по одному переходили в український табор. А тепер пробують його гальванізувати польські староости.

Даремні заходи.

Starostwo Lwowskie, l. 27360/26/G. Pilsne, Lwów, dnia 11. VI. 1926. Do Zarządu Cytelnia Proświty na ręce Przew. p. Jana Domańskiego w Tolszczowie. Doszło do wiadomości Starostwa, że Cytelnia Proświty w Tolszczowie zajmuje nieprzyjazne stanowisko wobec istniejącej w tej gminie Cytelnia im. M. Kaczkowskiego. Wskutek tego wydarzają się w Tolszczowie liczne ataki między członkami jednej i drugiej Cytelnia, prowadzące nieraz do zakłócenia spokoju i ładu publicznego.

Starostwo zwraca uwagę na to Zarządowi Cytelnia Proświty i wzywa, aby użył swego wpływu na członków i zaniechał prowadzenia polityki nieprzyjaznej wobec mieszkańców gminy, będących członkami Cytelnia Kaczkowskiego, w przeciwnym bowiem razie zostanie Cytelnia Proświty rozwiązana.

Starosta lwowski
w. r.
Підпис.

По широкому світі.

Французський уряд устами Бріана та Кайо заявив, що санація державних фінансів треба буде перестати без участі парламенту.

Центр. Професійний Союзів СРСР, рішив вислати нових 380.000 чарб. для піддержки англійських вуглекопів.

Міжнародний Інститут для справ експорту відкрився в Римі в присутності Муссоліні і членів уряду. Болгарія журиться питанням, хто законно має бути наслідником престоло. Кандидатом ставлять ки. Кирила, брата короля Бориса.

Румунія хоче діяти до порозуміння з Польщею в господарських справах і хоче як уступку влекшити Польщі доступ до Середземного моря.

НОВИНКИ.

— Титул „пан“ і як хто його розуміє? Один з наших адвокатів уже втретє докоряє нам листовно, що ми непослідовно роздаємо титул „пан“ особам, які на це не заслуговують, а пропускаямо його перед значими, більше заслуженими. Ці uwagi торкаються головне останнього процесу, в якому наш справознавець аберирав вірність урядової термінології і писав: п. прокуратор, п. комісар, п. сотник. Наш дописувач виступає проти „панання“, вважаючи його і спадщиною нашої довголітньої чеволі. 21 заїдою втрачаю місяця,

3) кривдою для інших професій, які шкоди (точніше, було би сказати: різни) не є прикрашені титулом „пан“ (япр. п. редактор, п. адвокат, п. професор). Можливе, що ці uwagi в деякій частині влучні. Але тільки в деякій. Слово „пан“ не є ніякою почесною, а зеханізованою формою титулу, який нема чим заступити. Те саме явище подібнемо і в інших європейських монарх. Даючи представникам польської влади титул „пан“, абериравмо прийняти в них титулатуру менш-більше так само, як Англіїці задержують німецьке „Herr“ при титулах німецьких міністрів, а „monsieur“ при французьких достойниках. Дуже часто, як це читачі мусили запримітити, таке „пан“ (орган „панів Габсбургів“) не є нічим іншим, як звичайною іронічною примілкою. Що до титулів наших земліків — це вже інша справа, шпро кажучи: складна, донині неустійлива. Здебільша, коли даємо якесь прізвище з іншим титулом „д-р“, „редактор“, „радіник“, „пан“ пропускаямо; в деяких випадках „пан“ перед назвою професії виглядало би комічно (япр. „пан письменник“, „пан маляр“); в інших пропущення „пан“ перед прізвищем є не обинженням особи, а її підвищенням (хто каже „пан Шевченко“?). Всі знають, що ми в розмові аж потонаємо у морі титулів і само „пане“ без „мещенас“ або „професоре“ видавалось би неодоному смертельною образою; тому додаємо ще польсько-китайський чемности „Вповажаний“, „Високодостойний“, „Вещесний“, „Добродій“... У цьому напрямку термінологія в нас зовсім неусталена і навіть пагує повна анархія і такого питання ніхто не вирішить одним листом, ні одною новинкою. Нехай критики нашої мови пофільсофують на цю тему!

— Сойм висловом настроїв держави. Парламент, чи звуть його соймом, чи сенатом, має бути якнайповнішим висловом настроїв даної держави. Краківський тижневик „Трибуна Народу“ подає цікаву картину цих настроїв у статистичних таблицях, де записані всі авантюри та бучі у варшавським соймі. Від листопада 1922 р. до Великодня 1926 р. стенограми записали на 280 засіданнях 512 разів „гонім“. Кликати до порядку послив 256 разів, виключили зі засідань 75 послів, картати з президіяльного місця — безліч разів. Коротко: скільки промов, стільки крику. Що-ж? Коли сойм є висловом настроїв у державі, не може бути шпакше.

— Пашпортів чудасії. У новинці з дня 7. п. м. висміяли ми повідомлення львівського фізикату про те, що кандидати на виїзд до купців на чужину мусять спершу предложити доказ, що пробували вже раніше лічтись у відповіднім місці в краю. Виявляється, що навіть на президій ради міністрів у Варшаві на нарадах над пашпортівним зникненням наводили, як дивогляд, саме це домагання воевідства. Таке домагання, на думку одного з міністрів, можна би розяснювати так, що петент одержить пашпорт на виїзд на чужину шойно після своєї смерті.

— Учителів досить! Кураторія львівської шкільної округи зістала

відгуки дня.

Неоправдані обиди.

Роль фейлетоніста не є така похвальна, як неприємна. Кожний, хто його стріне, домагається гумору, ще гострішої критики наших і сусідських відносин і ще злобівшої сатири на неділяних діячів, ненавріотичних патріотів і тихих а ревних злодія на народній ниві. Густо-часто підюдажує фейлетоніста до сего, то той за злобну замітку в відношенні до людей діяльних, патріотичних і етичних, які десь — щось — колись...

Фейлетоніст, маючи на меті прочищення атмосфери, дає незвичного штурхання, знаючи наперед, що штурханець буде йому сторичею сплеченим.

До якогось часу ще найбільше було писати на політичні теми, зачіпаючи польських головачів, чи їхні авантюри. Наші читачі це все радо і хвалили фейлетоніста. Добре — мовля — шкарлярти їм правду в очі, хоч і закручену та замотану.

Але до часу збанок... „Слово Польське“ навчилося кириличі, відчитало фейлетон і зробило гармідер, як у часи походу Пилсудського на Варшаву:

„Hala! Hala! Sierka, bojowice, byly paranciki pradu na radio, warchol, który pize: Meksyk, a myśli: Polska.“ і т. д.

Правда, не прозивали мене так ординарно, як недоволю одного зі своїх державних мужів, але я багато менший і не брався здобувати ніякої столиці.

Всеж таки сенс моральний у тому писанні був: кождий фейлетон треба кофискувати, а Чипку замкнути до криміналу.

Маю в Бозі надію, що новника „Слова Польського“ не проміне безвідомою і ревізія в мене майже певна. Але я заповідаю, що за слідчий арешт зажадаю винагороди (є такий закон!), бо вже мені досить безплатного сидіння під ключем.

стільки прохань у справі вчительських посах до народніх шкіл, що була аж приневолена повідомити всіх урядовим комунікатом, що таких посах нема, а як будуть, то вона заступить їх учителями, яких уже має. Шойно, коли ці засоби вичерпаються, шкільні повітові ради призначитимуть учителів зі свіжих абсолювентів семінарії. Чи таєп, беш себе в чолі і питає: навіщо-ж стільки людей мучить себе і кінчає вчительські семінарії коли не має виглядів стати вчителем?

— Подвійна необережність. Дві 17-літні львовички знайомляться в кінці з купцем і приймають його пропозицію проїхатись вечером авто. Від обіцянки відвезти їх до хати вигоргував купець дозвіл на прогулю до Винник, а там у ресторані з речниці 11-ої год. означеного на поворот, зробилась піаніч і далі. Молодий шофер зрікався вже в думках плати за переїзд. Але дівчата не пішли на спокую. Львівські Дон-Жуани мусили їх відвезти назад. Аж під хатою вининула справа: хто заплатить за авто. Мущини твердили, що всі приємність була на боці дівчат, тому вони повинні платити, дівчата, що вони були запрошені. Коли купець відмовлявся категорично заплатити, шофер відіз усіх до комісаріату. Там дівчата обвинуватили обох панів у намаганні насильств. Хто був більше необережним? — на це дасть відповість суд. На кожний випадок мораль цієї історії ясна: — коли інтелігентні молоді жінки приймають такі за-

що до слова: Мексик, то панове з „Слова Польського“ не повинні навіть пропускати, що в від тим розумію Польщу. На їх думку, тут все в порядку, ніхто нікого не гнобить, ніхто нікого не краде і ніхто ніде не тріпшть. Деж їх люба і де здоровий розум?!

Та коли то тільки біди, що „Слово Польське“ і поділ. Фейлетоніст! Більше жури, більше неспростности маю а приквітні історії, які попадають у „Відгуки дня“.

Фейлетоніст про Калижніа Фаскидузі визнали цілу низку листів від людей, які або служили у Львові „на тилах“, або ки пішли з армією за Збруч. Всі брали на особисто до себе і обиджувались.

Один фейлетон про довн образи одного посесора і одного гр-кат. пароха. Першого я боронив перед використанням і тому дав йому приквітник „бідний“, другого я похвалив за те, що він один-кий десь там комує-там говорив мову не українську. Місцевості, імен і часу я не подавав, але це не пошкодило тим двоим зрякам обидитись на мене. Ні одному не дивуюсь. Посесор по українськи добре не читав, а священник читав фейлетон під проводом одного незвичного чесного громадянина (дезертир, ошуканець і шантажист), який йому не все пояснював. Священник у своїй сільсько-господарській наївності повірив, що це є для нього обиди.

Про обиди наших музичних рецензентів за фейлетон про Голінського не хочу говорити. Залишу тільки, що в спілній рецензії було помилково подано, що Голінський виступав у опері „Богема“. Богема у Львові є, але в Централі, а Голінський співав у опері „Тоска“.

Така то доля малого фейлетоніста. На винен він, коли на нього обиджуються. Малий фейлетон є, мов дещи малі, а не обидні місця. Навіть найповажніший, коли до них попаде, виглядає комічно.

І. Салатіон „Чина.“

просили від незнайомих мущин, повинні бути на все приготувані!

— 3 кіна. У кінці „Коперник“ іде незвичайна подвійна програма: еротична драма п. з. „У північній ночі“ з геніальним Вернером Крамом і комедія в 5 діях „Завтра погода“ на підставі славної поеи Евері Готвуда.

— Завертаємо увагу наших П.Т. Читачам на оголошення сайтові фірми Делька, що має на сімлі першорядне взуття заграницного виробу.

Сезонова покутьська коломийка.

Ти до мене не ходи
І не будь багатим
Як чемибуда чистий обу,
А не Елефантом.

Дописи.

Надвірна. (Культурно-освітня діяльність суд. надвірянської повіті) Богом забутий суд. надвірянський повіт зачинає підноситись. Від 1. червня ц. р. приїздила філія т-ва „Прогріта“ в Надвірній сталого урядовця в особі п. Миколи Чесника, алокаваного учителя, який обіймав легенді всіх товариств і правдиво а доміні чит. „Прогріта“ в Надвірній шодня від 8-12 год. Праця по читальних іде скорим ходом. Дотепер відновлено читальні: дня 13. червня ц. р. в Надвірній попередню читальню асоцієство розвинуло безплатно, а старий виділ є з ними у процесі; дня 27. червня ц. р. в Півню, а дня 4. липня в Зелений. Умлавою виділу в Зелений зміється закупити бібліотеку за 65 ам дол. виділу Тов. „Прогріта“ у Львові. На днх відбудеться в Зелений алат. вистава закод членів читальні. Приступлено до відновлення читальні у Стрибці, Пасичній, Наза нові читальні: у Стрибці, Пасичній, а Кд візюні, Гарюшівці Лисій. Читальня а Кд візюні має постійний аматорський кружок для кількох разів до року у себе аматорські вистави. а крім того і по інших се

